

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

Директори Пажуҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдураҳмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон номзади илмҳои физика-математика, дотсент

Наимиддиниён А.М.
19 септември соли 2024

ХУЛОСАИ

шуъбаи педагогика, психология ва методикаи таълими Пажуҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдураҳмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон ба диссертасияи Аминов Муслиҳиддин Фозилдинович дар мавзуи “Имкониятҳои дидактикаи ташаккули ҳаракати касбии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тавассути такмили ихтисоси дохилимактабӣ”, ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот пешниҳод гардидааст.

Аминов Муслиҳиддин Фозилдинович 13-уми соли 1981 дар деҳаи Панҷруди ноҳияи Панҷакент ба дунё омадааст. Соли 1987 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №27-и деҳа гузошта соли 1998 муассисаи номбурдаро хатм карда, ҳуди ҳамон сол ДДЗТ ба факултети филологияи забонҳои ҳориҷӣ супорида, соли 2003 хатм намудааст. Соли 2015 ихтисоси дуюм, яъне факултети фаъолияти бонкии Дошишкадаи соҳибкорӣ ва хизматро хатм карда, дар шуъбаи тайёрнамоии кадрҳои илмӣ ва илмӣ-педагогии Пажуҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдураҳмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон бо фармоиши №26 аз 21 октябри соли 2020 то 2023 аз рӯи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот ба сифати унвонҷӯ фаъолияти илмӣ-таҳқиқотӣ бурдааст. Мавсуф айни замон ба ҳайси директори Литсейи №4-и шаҳри Душанбе фаъолият менамояд.

Диссертасияи Аминов Муслиҳиддин Фозилдинович дар шуъбаи педагогика, психология ва методикаи таълими Пажуҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдураҳмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон

ичро шудааст. Роҳбари илмӣ: доктори илмҳои педагогӣ, профессор, академики Академияи таҳсилоти Тоҷикистон Каримова Ирина Холовна мебошад.

Чаласай шуъбаи педагогика, психология ва методикаи таълими Пажуҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдураҳмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон баромади довталаби дараҷаи илмӣ Аминов Муслиҳиддин Фозилдинович дар мавзуи “Имкониятҳои дидактикаи ташаккули ҳаракати касбии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тавассути такмили ихтисоси дохилимактабӣ”, хулосаи роҳбари илмии үнвояҷӯй, доктори илмҳои педагогӣ, профессор, академики Академияи таҳсилоти Тоҷикистон Каримова Ирина Холовна ва музокираву муҳокимаҳои илмии иштрокчиёни ҷаласаро шунида, ба ҷунин хулоса расид:

1. Ихтисос, мавзуи таҳқиқоти диссертационии Аминов Муслиҳиддин Фозилдинович ба шиносномаи ихтисоси илмии 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот, аз ҷумла, ба *банди 4* – «Назария ва консепсияҳои таълим» (консепсияҳои рушди таъминоти таълимӣ-тарбиявии раванди таълим ва воситаҳои таълим), *банди 6* – «Консепсияҳои таълим» (технологияи ташаккул ва рушди муҳити таълим; таҳсилоти муттасил; таҳсилоти қалонсолон, равандҳои инноватсионӣ дар таълим), *банди 7* – «Педагогикаи амалий» (тағйироти низомӣ дар фаъолияти касбию педагогии омӯзгор, аз ҷумла моҳият, соҳтор ва вазифаҳои он;) мувофиқат мекунад.

2. Мавзуи таҳқиқоти диссертационии Аминов Муслиҳиддин Фозилдинович дар мавзуи “Имкониятҳои дидактикаи ташаккули ҳаракати касбии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тавассути такмили ихтисоси дохилимактабӣ” ба самти афзалиятноки илми педагогикаи миллӣ – ҳаракати касбии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тавассути такмили ихтисоси дохилимактабӣ робитаи бевосита дошта, ба амалисозии талаботи Барномаи давлатии рушди низоми такмили ихтисос ва бозомӯзии касбии кормандони соҳаи маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2019-2023, Консепсияи миллии маълумот дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳамчунин Стратегияи

миллии рушди маориф дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то солҳои 2030 дар ташаккули низоми такмили ихтисоси омӯзгорон бо дарназардошти талабот ва вазифаҳои муассисаи мушаххаси таълимӣ, инҷунин салоҳиятҳои касбии омӯзгорон нигаронида шудааст.

Аз ҳамин мавқеъ, мавзуи таҳқиқоти диссертационии Аминов Муслиҳиддин Фозилдинович, ки дар ҳаракати касбии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миенаи умумӣ, фарҳанги педагогӣ ва салоҳияти касбӣ саҳми босазо гузошта метавонад, муҳим ва мубрам арзёбӣ мешавад.

3. Натиҷаҳои асосии таҳқиқоти диссертационӣ мазмуни асосии таҳқиқотро ифода карда, 8 мақолаи илмӣ, ки 6 номгӯй аз онҳо дар нашрияҳои илмии тақризшавандай феҳристи тавсиянамудаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, 2 номгӯй дар маҷмуаи маводи конференсияҳо ба табъ расидаанд, инъикоси худро ёфтаанд.

Теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмӣ, аз он ҷумла, мақолаҳои илмиии зерини довталаб, ки дар нашрияҳои илмии тақризшавандай феҳристи тавсиянамудаи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва нашрияҳои дигар ба табъ расидаанд, ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он мутобиқат доранд:

Мақолаҳои дар нашрияҳои илмии тақризшавандай феҳристи тавсиянамудаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашргардида:

[1-М] Аминов М. Моҳияти ташаккулӯбии касбии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёна тавассути такмили ихтисоси дохилимактабӣ [Матн] / М. Аминов // Паёми Пажуҳишгоҳи рушди маориф. – Душанбе, 2020, №4 (32). - С. 60-64. ISBN 2617-5620.

[2-М] Аминов М. Шароитҳои педагогии ташаккули маҳорати касбии омӯзгорон дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ [Матн] / М. Аминов // Паёми Пажуҳишгоҳи рушди маориф. – Душанбе, 2021, №4 (36). - С. 38-43. ISBN 2617-5620.

[3-М] Каримова И.Х., Аминов М.Ф. Роҳҳои баланд бардоштани такмили ихтисоси дохилимактабии омӯзгорон [Матн] / И.Х. Каримова., М. Аминов // Паёми Академияи таҳсилоти Тоҷикистон. – Душанбе, 2022,

№4 (45). - С. 38-43. УДК 378.046.

[4-М] Аминов М.Ф. Раванди таълими инфиродии омӯзгорони муассисаи таҳсилоти миёнаи умумӣ ҳамчун шарти педагогии ташаккули ҳаракати касбии омузгорон. –Душанбе, Навоварӣ дар маориф, 2022. – С. 83-87.

4. Натиҷаҳои илмии таҳқиқоти диссертационӣ ва тавсияҳои методии пешниҳодкардаи довталаб дар раванди таълими хонандагони болаёқати муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии №№ 15, 31, 55, 100 ва Литсейи №4-и шаҳри Душанбе тавассути баргузории корҳои таҷрибавӣ-озмоиши тасвибу тасдиқ шудаанд. Санадҳои татбиқи натиҷаҳои илмии таҳқиқоти диссертационӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва литсейи дар боло зикршуда мавҷуд буда, рушди ҳаракати касбӣ ва хулоса баланд бардоштани малакаю маҳорати касбии омузгорон бо риояи низоми мукаммали ҳавасмандгардонӣ собит карда шудааст.

Натиҷаҳои таҳқиқот дар ҷаласаҳои шуъбаи педагогика, психология ва методикаи таълими Пажуҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдураҳмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон баррасӣ шуда, дар конфронсҳои ҳамасолаи илмӣ-методӣ ва ҷумҳурияйӣ оид ба масъалаҳои ташаккули ҳаракати касбии омузгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тавассути такмили ихтисоси дохилимактабӣ ироа ва тасвив шудаанд.

5. Саҳми шаҳсии унвонҷӯ дар он зуҳур меёбад, ки мазкур масъалаи таҳқиқоти диссертасиониро ҳаматарафа таҳлилу баррасӣ карда, таҳқиқотҳои назарияйӣ ва озмоиширо дар омезиши дуруст ба роҳ мондааст, маҷмӯи роҳу усулҳоро вобаста ба мавзуъ, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот мавриди истифода қарор додааст, дар заминай таҳқиқоти озмоиши мӯқаррароти кори илмиро аз ҷиҳати амалӣ аз тариқи баргузории корҳои озмоиши тасвибу тасдиқ кардааст, натиҷаҳои озмоиш ва коркардҳои бадастомадаро таҳлилу арзёбӣ кардааст, оид ба мазуи диссертасия ва натиҷаҳои таҳқиқот мақолаҳои илмӣ таҳия ва нашр карда, дар чорабиниҳои илмӣ иштирок ва маърӯзаҳо кардааст, натиҷаҳои бадастомадаро ҷаъмбаст карда, дар заминай онҳо пешниҳоду тавсияҳои методӣ коркард ва манзур кардааст.

Таҳқиқоти диссертационии Аминов Муслихиддин дар шароити муосири ҷаҳонишавӣ мухим ва аҳамияти мубрам дошта, довталаб дар раванди амалисозии мақсад ва вазифаҳои дар назди таҳқиқот гузашташуда дар воқеъ ба навгонҳои илмии зерин ноил шудааст:

Дар асоси таҳдили сарчашмаҳои психологои педагогӣ мазмуни мағҳуми «ҳаракатии касбии омӯзгорон» аниқ ва соҳтори он муайян карда шуда, хусусиятҳои фарқунандаи ҳаракати касбии омӯзгорон ошкор карда, шароити педагогие, ки барои бомуваффақият ташаккул додани ҳаракати касбии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тавассути такмили ихтисоси дохилимактабӣ заруранд, асоснок карда; амсилаи ташаккули ҳаракати касбии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тавассути такмили ихтисоси дохилимактабӣ таҳия карда шуда, самаранокии дар амал татбиқ намудани он ба таври озмоиши санҷида; технологияҳои инноватсионии ташаккули ҳаракати касбии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тавассути такмили ихтисоси дохилимактабӣ таҳия карда; имкониятҳои дидактикаи такмили ихтисоси дохилимактабӣ оид ба ташаккули ҳаракати касбии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ муайян карда; самаранокии амсилаи ташаккули ҳаракати касбии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тавассути такмили ихтисоси дохилимактабӣ ба таври озмоиши санҷида, илман асоснок ва самаранокии онро тасвибу собит кардааст.

Аҳамияти назарии таҳқиқоти мазкур дар он аст, ки технологияи ташаккули ҳаракати касбии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тавассути такмили ихтисоси дохилимактабӣ таҳия ва аз ҷиҳати назариявӣ асоснок кардааст. Меъёрҳо ва нишондиҳандаҳои сатҳҳои ташаккули ҳаракати касбии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тавассути такмили ихтисоси дохилимактабӣ коркард ва дастгоҳи категориалии раванди ташаккули ҳаракати касбии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ бо роҳи такмили ихтисоси дохилимактабӣ равшангардида, инчунин қисмҳои асосии он муайян кардааст.

Аҳамияти амалии таҳқиқот дар он аст, ки натиҷаи илмӣ ва хулосаҳои назарию амалӣ, ки аз омӯзиш ва таҳлилу баррасии муфассали мавзуъ бармеоянд, метавонанд барои таълифи рисолаҳои илмӣ, китобҳои дарсии педагогӣ ва равоншиносӣ, таълифоти дигари илмӣ ва илмию оммавӣ муфид бошанд. Илова бар ин, метавон муҳтавои таҳқиқоти мазкурро ҳамчун курси маҳсус, барои такмили ихтисоси дохилимактабии омӯзгорони муассисаҳои таълимии миёнаи умумӣ тадрис намуд. Муҳаққиқон ва унвончӯёни риштаҳои педагогика ва психология метавонанд ҳангоми таълифи мақола ва рисолаҳои илмӣ аз хулосаҳою натиҷагириҳои дар рисолаи мазкур овардашуда истифода намоянд.

Чаласай шуъбаи педагогика, психология ва методикаи таълими Пажуҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдураҳмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон баромади довталаби дараҷаи илмӣ Аминов Муслиҳиддин Фозилдинович, хулосаи роҳбари илмии унвойҷӯй, доктори илмҳои педагогӣ, профессор, академики Академияи таҳсилоти Тоҷикистон Каримова Ирина Холовна ва музокираву муҳокимаҳои илмии иштрокчиёни чаласаро шунида,

ҚАРОР КАРД:

1. Диссертатсияи унвонҷӯи Пажуҳишгоҳи рушди маориф Аминов Муслиҳиддин Фозилдинович дар мавзуи “Имкониятҳои дидактикаи ташаккули ҳаракати қасбии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тавассути такмили ихтисоси дохилимактабӣ”, ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот пешниҳод гардидааст, кори мустақилона баанҷомрасидай илмӣ буда, ба талаботи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Тартиби додани дараҷаи илмӣ ҷавобғӯ дониста шавад.

2. Диссертатсияи Аминов Муслиҳиддин Фозилдинович дар мавзуи “Имкониятҳои дидактикаи ташаккули ҳаракати қасбии омӯзгорони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тавассути такмили ихтисоси дохилимактабӣ” барои ҳимоя ба шурои диссертационии 6D.KOA-077 назди Академияи таҳсилоти Тоҷикистон пешниҳод карда шавад.

Қарор дар ҷаласаи шуъбаи педагогика, психология ва методикаи таълими Пажуҳишгоҳи рушди маориф ба номи Абдураҳмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон аз 19 сентябри соли 2024, протоколи №09 қабул гардидааст.

Дар ҷаласа иштирок доштанд: 10 нафар, аз он ҷумла 2 нафар намояндагон аз Академияи таҳсилоти Тоҷикистон, ки шурои диссертационӣ дар назди он амал мекунад. Натиҷаи овоздиҳии кушод: «тарафдор» – 10 нафар; «зид» – нест; «бетараф» – нест.

Раиси ҷаласа, мудири шуъбаи педагогика,
психология ва методикаи таълими
ПРМ ба номи Абдураҳмони Ҷомии АТТ,
д.и.п., профессор

Л.М.Иматзода

Котиби ҷаласа

Ю.Ҳасанзода

Маълумот барои тамос: 734024, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, к. А. Адҳамов 11/2. Тел.: (+992-32) 227 45 25, 227 46 00. E-mail: prmatt@maorif.tj.

Имзои Л.М.Иматзода ва Ю. Ҳасанзодаро тасдиқ менамоям.

Мудири шуъбаи кадрҳо ва коргузории
ПРМ ба номи Абдураҳмони Ҷомии АТТ
Академияи таҳсилоти Тоҷикистон

Х. Ҳакимова